

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1706

IV. De Infamia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62649](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62649)

bet, *arg. o. fin. de Cleric. excom. ministr.* cujus textus argumentò collationem irregulari factam irritandam: non ipsò Jure irritam, cum Sylvestro *V. Excommunicatio 4. n. 4.* defendunt eij. Suarez *f. 2. n. 36.* Laiman *cap. 1. cit. n. 2. & 3. cit. Hurtad. difficult. 5. n. 20.* & Palao *Tract. 29. diff. 5. p. 5. n. 27.* Ratio est; quia, sicut irregularitas Jure tantum expressis casibus statuenda, *pr. e. Is qui 18. cit.* sic tribuendi ei non sunt effectus, non expressi Jure; quò personæ ad beneficia validè obtinenda inhabilitas, eiq̃e factæ collationis nullitas expressa non est.

49. Ex irregularitatibus ea, quæ provenit ex defectu ætatis, cum tempore cessat; & quæ ex natalium defectu orta est, Religiosâ Professione eatenus aboletur; ut illegitimè natus ad Ordines etiam sacros & officia inferiora promoveri valeat sine ulla in defectu isto dispensatione: remaneat tamen inhabilitas ad Prælaturam, *e. 1. de Filiis Presbyr.* Quin Sotus *in 4. dist. 25. q. 1. art. 3.* ingressu Religionis ceteras quoque irregularitates, bigamiâ duntaxat, & eâ, quæ ex homicidio voluntario oritur, exceptis, tolli: eâque in re usum seu consuetudinem Juri prævaluisse, existimat. At contra communem sensum DD. aliorum, non agnoscentium usum, vi cujus irregularitates in Regularibus ad binarium sint reductæ: sed privilegia tantum Apostolica, quibus Ordinum Mendicantium superiores, etiam Bigamiæ & ex homicidio, non tamen notoriò, ortam relaxandi obtinent facultatem, Rodriguez *Tom. 1. Regular. q. 24. art. 12.* Quæ subditorum suorû in foro Conscientiæ quamlibet irregularitatem per se vel per alios relaxandi facultas à sede Apostolica etiam indulta est Præposito Generali Societatis JESU, ut habetur ejus *Privileg. Compend. 5. Dispensatio, n. 4.* ut observat Palao *p. 7. n. 2.*

Easdem, ex quocunque seu defectu seu delicto ortæ sint, relaxandi potestas citra omnem dubitationem penes Papam residet, hòc ipsò; quòd Ecclesiastico Jure omnes sine introductione, *can. Sane quidam 6. pr. 25. q. 1. & c. Proposuit 4. junctâ Glossâ V. Supra jms, de Concess. Prab.*

Episcopis quoque in omnibus ex delicto occulto provenientibus & ad forum contentiosum non deductis, exceptâ eâ, quæ ex homicidio voluntario oritur, cum subditis suis diocæsanis per se aut vicarium, ad id specialiter deputandum, in foro Conscientiæ dispensandi facultas concessa est à S. Synodo Trident. *sess. 24. cap. 6. de Reformat.* Quò decretò concessa potestas cum pertineat ad jurisdictionem eorum Ordinariam, *arg. l. Et quia 6. ff. de Jurisdic.* Episcopali sede vacante, competit Capitulo: uti & Abbatibus & aliis Prælati, in proprio territorio, istinque clerum ac populum obtinentibus jurisdictionem quasi Episcopalem, per tradita à Panormit. *in c. Verùm 7. de Foro compet. n. 9.* Felino *in c. Eam te 7. de Rescript. n. 17.* Henriquez *Lib. 8. de Marr. disp. 20. n. 10.* Quando autem delictum occultum & ad forum contentiosum non deductum ad effectum dispensationis censeatur *Tit. 12. d. n. 168.* est explicatum.

ARTICULUS IV. De Infamia.

SUMMARIUM.

52. *Definitio Infamiae:*
53. *Qua vel solius facti est.*
54. *Vel Juris, & aliquando ipsâ perpetratione criminis.*
55. *Publici tamen ac notorii:*
56. *Aliquando iudicis de crimine condemnata.*

demnantia sententiâ,

67. Ab eõe imposta pena genere contrahitur:
 68. Aliquando oritur ex delicto alieno.
 69. Infames non admittuntur ad dignitates & honores:
 70. Ab actibus legitimis & publicis muneribus repelluntur:
 71. Ab Ordinum susceptione usque impediuntur,
 72. Infamia Juris naturâ suâ perpetua est:
 73. Supremi tamen, & aliquando Secularis, Principis autoritate aboletur,
 74. Infamia facti tollitur ipsâ vite commendatione.
- § 2. **D**Ecimò, Infamia seu privatio bonæ famæ: quæ cum dignitatis & existimationis illatæ status, legibus ac moribus comprobatus, & in nullo diminutus sit, l. Cognitionem §. 1. ff. de Extraord. cognit. ei opposita infamia ejusmodi moribus ac legibus comprobati statûs læsio seu diminutio erit, ob publicam sinistrâque ex vitio de persona ortam opinionem, Tholosan. Lib. 31. Syntag. cap. 29. n. 5. & Suarez Diss. 48. de Censur. f. 1. n. 1.

- § 3. Est autem infamia duplex. Una Juris, altera Facti: quarum ista ex ipsa solâque inhonesti operis vel defectûs, apud probos & honestos viros notam afferentis & boni nominis existimationem diminuentis, turpitudine manifesta nascitur, l. Neque famosis 2. C. de Dignitat. quædam enim hominum facta naturâ suâ dedecus habent, & diminuunt existimationem: licet neque lex, neque judicis sententia infamem declaret; sic enim qui scortum celat, vel libidinis causâ meretricis fores effringit, licet à judice nunquam deprehensus, re ipsa tamen & honestorum virorum opinione famæ non

effugit jacturam, l. Verum 39. ff. de Furtiv. Illa sive Juris infamia delicto annexa est publicâ legis vel canonis autoritate: & contrahitur tribus modis: ipsò Jure, sententiâ judicis, genere pœnæ.

Ipsò Jure contrahitur, cum talè quid perpetratum est, quod ante judicis sententiam leges vel canones probro & ignominia dignum judicant: cujusmodi facta & crimina sunt lenociniû, exercitiî fœminæ aut maris quaestuariâ prokutione, l. Athletas 4. §. 2. ff. de Hæ, qui not. inf. & l. Pulam 43. §. 6. C. ff. de Rit. nupt. bina sponsalia, binasve nuptias eodem tempore & propriâ autoritate constitutas habentis, l. Quid ergo 13. ff. de Hæ qui not. non etiam intra annum luctûs nubentis, c. Super illa 4. & c. fin. de Secund. nupt. operam suam ad depugnandum cum bellis locantis, l. 1. §. 6. V. Et qui, ff. de Postul. quaestus causâ, sive, accepto pretio, cum alio homine in certamen privatum descendens, l. Quod ait 2. §. fin. ff. de Hæ, qui not. infam. histrionum sive pro eodem quaestu turpes ludos edentium, S. fin. cit. & mulierem ejusmodi spectaculis edendis mancipatam ducentis, can. Sâ quis viduam 12. dist. 34. juramentum promissorium contractui & transactioni appositum, cum posset, non observantis, l. Si quis major 41. C. de Transact. Hæretici, Auth. Gazaros C. & c. Excommunicamus 13. §. Credentes, de Hæretic. Usurarii manifesti, improbum fœnus exercentis & usuras usurarum injustè exigentis l. Improbum 20. C. Ex quib. caus. inf. irrog. Divinæ humanæque Majestatis violatæ rei, & S. R. E. Cardinalem hostiliter insequentis, c. Felicius 5. in 6. fœminam matrimonii ineundi causâ rapientis, Trident. Sess. 24. de Ref. Matr. in duellum descendens & patrinorum Trident. Sess. 25. cap. 19. de Reform. Sodomie voluntariæ exercitæ ex consuetudine, teste

C c c a

Lalman.

Laiman. *Lib. 1. tract. 5. p. 5. cap. 4. n. 1.*
 & aliorum infamiam notatorum Jure Civili: quò infames redditi tales etiam Jure Canonico censentur, *can. Omnes 6. q. 1. nisi hoc Jus infamiam expressè tollat, Felinus in c. Testimonium 54. de Test. & attest. n. 15. Tholosan. cit. cap. 29. n. 9. Garcias p. 7. de Benef. cap. 8. n. 11. cit. Suarez f. 1. cit. n. 1. & alius DD. re. laeis Barbosa in can. Omnes cit. n. 1.*

55. An hujusmodi delicto etiam occulto infamia irrogetur, dubium & dissensio est inter DD. eò enim hanc incurri, volunt Sylvester *V. Irregularitas, q. 14. & Suarez f. cit. n. 17.* quòd criminis non manifestationi, sed perpetrati infamia Jure imposta sit. Sed, licet hæc infamiae radix sit & fundamentum, criminis tamen perpetrati manifestatio seu publicatio necessaria est, ut actu infamet; cum infamia diminutio sit famæ seu bonæ estimationis, quæ actu non diminuitur, delicto remanente occulto, Panormit. *in c. Ex tenore 4. de Temp. Ordinat. n. 4. Navarrus Manual. cap. 27. n. 248. Covarruvias Lib. 3. Var. cap. 3. n. 2. & Sanchez Lib. 2. Moral. cap. 26. n. 1.* Publicatio autem & evulgatio delicti statim infamia completa est; ut effectus suos absque ulla sententia, etiam criminis declaratoria inducat. Quin, si ejusmodi criminis evulgationem prævideat, ab actibus ex infamia irregulari interdictis abstinerere reum jam teneri, Suario haud ægrè concedunt Laiman. *cit. cap. 4. n. 9. & Palao Tract. 29. disp. 6. p. 20. n. 3.*

56. Judicis sententiâ infames evadunt quicumque ex accusatione condemnati de delicto publico, hoc est, tali, cujus accusatio cuilibet de populo est permissa, *S. 1. Instit. de Publ. judic.* sicut sunt crimina proditoris, falsi, adulterii; *l. Infamem 7. ff. de Publ. judic.* uti & de rapina, furto, expilata hæreditate, & de inju-

riâ, etiam non atrociori, damnati; quantumvis enim hæc delicta privata sint, subsecuta tamen judicis condemnatione etiam ipsa irrogant infamiam, *l. Infamem cit. l. Decuriones 5. l. Furti 8. l. Si te expilasse 12. C. Ex quib. caus. inf. irrog.* quam de iis quoque, ne accusaretur, dato pretio pacificens non evitat, *l. Arbitas cit. §. fin.* sicut nec ille, qui dolus mali, suo nomine admissi, vel calumniæ prævaricationisque, in publico judicio commissa, est damnatus, *l. Fustibus 6. C. Ex quib. caus. inf.* His tamen criminibus, ut infamia contrahatur, necesse est, ut quis de iis condemnatus sit per judicis sententiam, quæ non invalida nec suspensa sit per appellationem, sed tranferit in rem judicatam, *l. 1. §. l. Furti 7. §. 1. ff. de His, qui infam. not.* Sylvester *V. Infamia, n. 12. Molina Tract. 4. de I. & I. disp. 9. n. 4. Suarez f. 1. cit. n. 6. & Perez in C. Ex quib. caus. inf. irrog. n. 9. qui n. 12. rectè monet, de hujusmodi criminum aliquo à judice condemnatum infamiam fieri, quantumvis in sententia infamiae expressa mentio non fiat: dummodo in ea crimen sit expressum, Perez *in C. Ex quibus caus. inf. irrog. n. 12.**

Pœnæ genere infamia irrogatur ei, §7. qui ignominia causâ exauctoratur militia, ordine movetur, vel honoribus interdicitur, *l. 1. l. Quod ait cit. pr. §. l. Etsi 2. C. Ex quib. caus. inf.* vel deportatus, vel ad tempus in opus publicum est damnatus, *l. Ad tempus cit. fustibus casus, ex iusta tamen causa; quia non tam fustigatio, quàm causa, propter quam iustus fustium quis meruit, infamat, l. Ictus 22. ff. de His, qui not. inf. §. l. Fustibus cit. Perez l. cit. n. 10.*

Juris infamia quedam oritur ex delicto alieno: cujus ratione infames sunt filii ac nepotes parentum, violentas manus injicientium in aliquem S. R. E. Cardinalem, §8.

Infamem, *c. Felicis 5. v. Quid si quis in 6.* filii perduellium & proditorum, committentium crimen laesae Majestatis, *l. Quisquis 5. C. Ad L. Jul. Majest.* Uti & illegitimè procreati. Sed hi respectu aliorum duntaxat & Jure expressorum effectum; cum, licet Ecclesiasticò Jure ab Ordinibus & beneficiis repellantur, ad testimonium tamen in judicio dicendum, ad tabellionatus & alia munera admittantur, *citr. Molina disp. 7. n. 5. & Laiman. cap. 4. n. 1. §. Altera*, ubi infamibus in Germania nostra connumerat filios carnificum & quorundam licitorum; quòd non solum à dignitatibus & officiis publicis, sed ab officiis quoque & mechanicis muneribus arceantur.

89. Utràque, tam ex facti turpitudine quam auctoritate Juris proveniente, infamia notati à dignitatibus & honoribus excluduntur, *l. Neque famosis 2. C. de Dignit. & Regula, Infamibus porta non pateant dignitarum*, quæ est *85. in 6.* præsertim Ecclesiasticarum; quia hæc, sicut & cætera beneficia atque officia Ecclesiastica, non nisi à probatis & integræ existimationis personis administrari debent, *c. Inter dilectos 10. de Excess. Prælat. Panormit. in c. Querelam 10. de Jurjurando n. 3. Covarruvias cap. cit. n. 3.* adeò; ut infamis electionem ei que facta beneficii collationem ipsò Jure nullam, cum Panormit. *in c. Inter cit. n. 8.* censent Navarr. *cap. 27. cit. n. 207. Selva p. 3. de Benef. q. 5. n. 31. & cit. Molina disp. 11. n. 3.* Quod, licet ab aliis quoque DD. & externo usu receptum sit, in interno tamen seu Conscientiæ foro provisionem beneficalem quamcunque subsistere, volunt *citr. Garcias cap. 8. n. 47. & Palao p. 20. n. 11.* quod eam irritam ullò Jure non expressum, & actòs nullitas sine manifesto Juris textu statuenda non sit.

Eadem infamia removeat ab actibus legitimis & publicis muneribus: ut sunt officia judicis, assessoris, advocati, tabellionis, accusatoris, adeò; ut neque ad testimonium dicendum sint admittendi, *c. Testimonium 54. §. l. Testium 3. §. 1. ff. de Testibus*: si deliquerint, severiori, quam alii, pœnâ coercantur, & ab hereditate testamentò relicta repellantur, non solum si parentes, sed etiam si fratres aut sorores de inofficioso agant, *l. Fratres 27. C. de Inoffic. test. ubi Perez n. 16. & Bruneman. in l. cit. n. 1.*

Demum infames sunt irregulares; ut neque promoveri ad Ordines, neque in susceptis ministrare possint, *can. fin. disp. 51. can. Infames 6. q. 1.* quòd in sortem domini & ad ministerium sacrum puri duntaxat & immaculati nominis homines debeant cooptari, Navarrus *cit. n. 204. citr. Suarez f. 2. n. 1. & Laiman. cap. 4. n. 8.*

Porro infamia, ob crimen notorium ipsò Jure, vel per judicis sententiam interogata, perpetuò durat, *l. Ad tempus cit.* Nisi à Principe, cujus auctoritate imposita est, aboleatur, *§. Hinc post can. Euphemium 2. q. 3.* Et clerico quidem eam, undecunque orta sit, aboleri auctoritate Apostolica posse, res est omnino explorata; cum supremæ huic jurisdictioni sit subjectus. Eadem est ratio laicorum, subditorum Papæ jurisdictioni temporali: imò & aliorum, quoad effectus, Jure Canonico infamibus indictos; cum absolute loquendò Ordinum ac beneficiorum Ecclesiasticorum capaces reddere quoscunque possit. Quoniam verò ad ea, ante purgatam infamiam, aliquem promoveri publicè non expedit, id Papa nunquam solet, antequam ad Ordines aut beneficia promovendus, in pristinum bonæ existimationis statum restitutus sit à Principe, vel alio supremo Magistratu

gistratu Seculari, *citt. Molina disp. 12. n. 3. & Palao p. 20. n. 11.* Cujus auctoritate, si Jure Civili (etiam à sacris Canonibus generaliter recepto, *can. Omnes 6. q. 1.*) indicta infamia abolita sit, in ea fundata irregularitas cessat; ut persona pristinae famae sic restituta ad Ordines & beneficia Ecclesiastica sine alia dispensatione valeat promoveri. Si infamia sit Juris Canonici, non solum generatim Civili irrogatam approbantis, *can. Omnes cit.* sed specialiter sive particulari dispositione statutis: ut ea quam haereticus, usurarius manifestus, binas nuptias simul contrahentes, Cardinalem hostiliter persequentes &c. incurrunt, imposita fuit, restitutione famae, Principis secularis auctoritate facta, quoad effectus Canonicos non aboletur ad Ordines & beneficia opus sit Apostolicâ dispensatione, *citt. Suarez s. 2. n. 10. & Laiman. cap. 4. n. 10.*

64. Infamia solius facti, ex quantumcunque enormi crimine orta, factò contrariò sive publicâ constanti & triennio saltem continuatâ vitæ emendatione aboletur, ut cum Panormit. *in c. Inquisitionis cit. n. 3. Sylvestro, V. Infamia n. 11. & Claro s. fin. q. 21. n. 1. docent citt. Garcias cap. 8. n. 64. Molina Disp. 10. n. 1. & Suarez n. 6. & colligitur ex can. Si duo. 35. q. 6. verbis, Infames effecti, donec ab incestu crimine desistant, aperteque traditur can. Nunquam 3. dist. 56. ubi relatus D. Chrysostomus, Ad meliora, inquit, conversum nequaquam prior vita commaculat. Ratio est; quia infamia, quæ ex factò nascitur, factò adhæret, eoque vitæ in melius mutatione abolitò ac cessante, etiam ipsa cessat & aboletur, c. Cum cessante 60. de Appellat. ut ad Ordines, dignitates, beneficia & officia quæcunque aspiranti dispensatio necessaria non sit. Unde eam,*

quæ solius facti infamiam inducitur, propriè dictam irregularitatem esse, meritò negat *citt. Laiman. n. 10. in fine*, quòd inllat ejus, quæ in ætatis defectu fundatur, non sit perpetua, & cum infamia aboleri valeat sine ulla dispensatione, contra, quàm solent cateræ ac propriè dictæ irregularitates.

ARTICULUS V.

De Privatione Beneficii & Depositione.

SUMMARIUM.

65. Privatio beneficii aliquando incurritur ipsò Jure,
 66. Clerico criminoso ejus titulum,
 67. Non etiam possessionem sine sententiâ declaratoria auferente:
 68. Aliquando sententiâ condemnatoriâ judicis,
 69. Ob varia crimina eam infligentia.
 70. Depositio ab Ordine, officio & beneficio remouet:
 71. Et aliquando similis est privationi beneficii,
 72. Et suspensioni: à qua differt duratione.
 73. Privilegia Fori & Canonis non semper aufert.
 74. Aliquando ab Episcopo relaxatur.
 75. Ei varia crimina etiam hodie obnoxia sunt.

Undecimò Inhabilitas ad dignitates, beneficia & officia Ecclesiastica obtinenda, c. Quicumque 2. §. Haereticus, c. Statutum 15. de Haeretic. in 6. & Privatio legitimè obtentorum, c. *citt. &c.* Hæc autem privatio duobus modis induci potest ac solet.

Aliquando